

OKRES NYMBURK

Okres Nymburk se rozkládá ve východní části Středočeského kraje v Polabské nížině. Jeho severním sousedem je Mladoboleslavsko a Jičinsko (Královéhradecký kraj), na východě hraničí s královéhradeckým okresem, na západě s okresem Praha-východ a jižním sousedem je Kolínsko.

Svojí rozlohou 850 km² zaujímá okres 6. místo ve Středočeském kraji a zabírá 7,8 % z jeho rozlohy. Zemědělská půda tvoří 69,3 % a lesy 17,5 % z rozlohy okresu. K podprůměrným okresům patří Nymbursko počtem obyvatel 99,9 tisíc (7,3 % obyvatel kraje) i hustotou zalidnění 117,5 obyvatel na km².

Od reformy veřejné správy z 1. ledna 2003 se okres člení na 3 správní obvody obcí s rozšířenou působností (Nymburk, Poděbrady, Lysá nad Labem) a 5 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (Nymburk, Poděbrady, Lysá nad Labem, Sadská, Městec Králové). Do okresu Nymburk náleží ještě 4 obce správního obvodu Český Brod, jehož hlavní část spadá do okresu Kolín.

V současné době náleží do okresu Nymburk 87 obcí. Z celkového počtu obcí má 7 statut města (Nymburk – 15,1 tis. obyvatel, Poděbrady, Milovice, Lysá nad Labem, Sadská, Městec Králové, Rožďalovice) a 3 obce byly stanoveny městysem (Kounice, Loučeň, Křívec).

Povrch Nymburska je málo členitý s charakterem výrazně rovinného typu. Největší část okresu leží v nížině pod 200 m nad mořem a jen na severovýchodě území mírně stoupá do výšky nad 290 m nad mořem u Chroustova. Zde se nachází i nejvyšší místo okresu – vrch Na kostele (299 m n.n.). Nejnížší místo je při odtoku Labe z okresu – 173 m n.m.

Pro příhodnou polohu a úrodnost půdy bylo Nymbursko v minulosti ryze zemědělskou oblastí. Rozvoj průmyslu nastal až s výstavbou železniční tratě Praha – Olomouc. Mohutný rozvoj železniční dopravy - Nymburk leží na tzv. „severozápadní dráze“ (Havlíčkův Brod – Nymburk - Ústí nad Labem - Děčín) - působil na založení železničních oprav s celorepublikovým významem. Tradici na okrese má průmysl strojírenský, potravinářský, gumárenskoosinkový a sklářský. V rámci středočeského regionu má význam nymburské zemědělství, z hlediska intenzity zemědělské výroby patří k předním okresům v kraji.

V okrese bylo k 31. 12. 2018 v registru ekonomických subjektů zapsáno celkem 24 443 subjektů (7,1 % subjektů kraje), z toho tvoří 5,2 % zemědělství a lesnictví, 13,3 % činnosti v odvětví průmyslu, 12,8 % ve stavebnictví a 23,3 % velkoobchod a maloobchod (vč. oprav a údržby motorových vozidel).

K 31. 12. 2018 bylo v rámci okresu Nymburk evidováno 2 381 dosažitelných uchazečů o zaměstnání (10,4 % dosažitelných uchazečů kraje). Podíl nezaměstnaných osob (tj. podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15-64 let na obyvatelstvu celkem ve stejném věku) činil 3,75 %, což představovalo nejvyšší nezaměstnanost mezi okresy kraje.

Jižní částí okresu prochází dálnice D11. Nejvýznamnějšími silnicemi jsou silnice I. třídy I/38 spojující sever Čech s jihem Moravy a pokračující dále do Rakouska, dále silnice I/32 a I/11. Významné je železniční propojení okresu s Prahou po trati 231 nebo 060. Tratě 061 a 071 spojují Nymbursko s dalšími oblastmi Středočeského kraje a Čech.

V roce 2018 bylo v okrese dokončeno 600 bytů (8,3 % dokončených bytů kraje) a zahájeno 731 bytů (11,6 % zahájených bytů kraje).

Okres Nymburk nepatří mezi turisticky nejpřitažlivější, ale i zde je celá řada zachovalých kulturních a zejména historických památek, dokumentujících bohatou minulost. Okres je známý především svým lázeňským městem Poděbrady. Historie města sahá ještě před počátky českého státu, kdy se obec jmenovala „pode brody“. V druhé polovině 13. století zde Přemysl Otakar II. nechal postavit hrad, který byl později přebudován na zámek. Přístupná je pamětní síň krále Jiřího z Poděbrad, který se zde roku 1420 narodil. Poděbrady mají i svůj krásný lázeňský park, kde jsou květinové hodiny. Léčí se zde především choroby srdce, dále pak zažívacího a pohybového ústrojí.

V Nymburce jsou zajímavé dochované městské cihlové hradby se šesti hranolovými baštami pocházejícími ze 14. století. Dominantou města je gotický cihlový kostel sv. Jiljí. Městec Králové vznikl jako hrazené městečko ve 13. století, které bylo rodištěm Přemysla Otakara II. V Lysé nad Labem je barokní zámecká zahrada, barokní farní kostel s plastikami Matyáše Brauna. V současné době je Lysá nad Labem známá díky svému výstavišti, kde se pořádá mnoho tematických výstav. Přerov nad Labem je známý Polabským muzeem v přírodě – skanzenem polabské lidové architektury, Libice nad Cidlinou jako sídlo mocného rodu Slavníkovců. Slovanské hradiště Slavníkovců v Libici je národní kulturní památkou.

Národními přírodními památkami jsou Hrabanovská černava vzniklá zazemňováním slepých ramen a meandrů Labe, Dlouhopolsko, Kopicácký rybník a Slatinná louka u Velenky. V okrese se nachází tři národní přírodní rezervace - Libický luh s lužními lesy, Čtvrtě s flórou a faunou charakteristickou pro polabské pahorkatinné lesy a Kněžičky s zehuňskou oborou jako významným biocentrem.